

ZID Theater

Jaarverslag 2023

Kunst voor mensen aan wie de kunst voorbij gaat

ZID Theater Amsterdam

De Roos van Dekamaweg 1

1061 HR Amsterdam

Tel. 020 4888449

www.zidtheater.nl

www.explorenz.nl

INHOUD

1. Inleiding/Samenvatting	3
2. Over ZID	4
3. Realisatie Activiteiten van ZID in 2023	4
3.1 Theaterproducties.....	4
3.2 Internationaal, multidisciplinair ExploreZ festival.....	9
3.3 West Verbindt	13
3.4 ZID in de wijken!.....	14
Overige activiteiten	15
4. FATE - future ACADEMY ON TOUR	16
4.1 TOEKOMSTLAB.....	16
4.2 FATE Trainingsprogramma.....	17
5. ZID Internationaal.....	18
<i>Europese financiering van vernieuwende samenwerkingsprojecten met diverse partners in Europa .....</i>	<i>18</i>
5.1 Europese projecten	18
6. Organisatie en personeel.....	21
6.1. Personeel en bestuur.....	21
Bestuur	21
Team	21
5.2. Fondsen.....	24
5.3. Partners	24
Tot slot	26
Bijlage- STATISTIEKEN 2023	28

1. INLEIDING/SAMENVATTING

Als ZID Theater zijn wij ontzettend trots op de activiteiten die wij in 2023 hebben uitgevoerd. Dit verslag biedt een overzicht van de activiteiten en ontwikkelingen binnen ZID, met aandacht voor de maatschappelijke en artistieke visie van het theater, en de verbonden lokale, nationale en internationale projecten.

Met dank aan de meerjarensubsidies zoals Fonds voor Cultuurparticipatie, Creative Europe en Erasmus +, én steun van lokale fondsen als AFK- Amsterdams Fonds voor de Kunsten en gemeente Amsterdam heeft ZID mooie projecten gerealiseerd. 2023 begon met ZID's eerste deelname aan het Nationaal Theaterweekend in januari, waar de voorstellingen: Alfabet voor Onzekere Tijden, Rebel en NO FEAR werden gespeeld. In mei 2023 werd de 8^e editie van het ExploreZ festival gehouden, waarin internationale relaties en samenwerkingen met partners benut en verder verkend werden, en een groeiende interactie met het publiek ontstond. Anders dan de jaren ervoor, waarin het festival i.v.m. de corona maatregelen in aangepaste vorm werd gehouden.

ZID vervolgde haar rol binnen verschillende internationale projecten: UcomeE, Our Stage, FATE, Green Ethics, Theatre in Palm en Remix Comics. Er werd deelgenomen aan internationale trainingen, bijeenkomsten en tours, en ook werden internationale gasten verwelkomd bij ZID. Kunstenaars uit o.a. Spanje, Servië, Slovenië, Tsjechië, Italië, Duitsland, Brazilië, Griekenland en Denemarken deelden hun ervaring met makers en kunstenaars, publiek en buurtbewoners/betrokkenen.

Naast internationale uitwisselingen en het vergroten van ons bereik op wereldniveau werd opnieuw veel waarde gehecht aan het werken in onze 'eigen' regio, op de grens van Amsterdam West en Nieuw West, en zijn er veel artistieke programma's gerealiseerd die toegankelijk waren voor buurtbewoners en liefhebbers van verschillende achtergronden, jong én oud. Voorbeelden hiervan zijn de IthakaZa Cultuurpodia met aansluitend diner, toegankelijke workshops voor verschillende doelgroepen en creatieve zondagen voor kinderen uit de wijk. Ook vervolgde ZID projecten gericht op het creëren van mogelijkheden voor jong talent binnen de podiumkunsten die een sterkere (professionele) connectie zoekt met het culturele veld; veelal mensen met een vluchtverleden en migratieachtergrond, maar ook mensen binnen de LHBTQA+ gemeenschap. ZID biedt hierin een vertrouwde plek in Amsterdam waar men workshops kan volgen, werk kan presenteren en in dialoog kan met elkaar en de buurt.

Met de presentaties sluiten we zoveel mogelijk aan bij grootstedelijke manifestaties zoals Theater na de Dam 4 mei, Vrijheidsmaaltijden op 5 mei, 24 uur West, Maand van verbinding en NL Doet, het landelijke Nationaal Theaterweekend en meer.

2. OVER ZID

ZID Theater is een culturele organisatie, een producent en een podium in Amsterdam. ZID produceert multidisciplinaire voorstellingen en het jaarlijkse internationale ExploreZ Festival en verzorgt trainingen voor makers en performers. Talentontwikkeling en kansen creëren voor aanstormend talent met een vluchtverleden en migratieachtergrond zijn essentieel voor het werk van ZID. Het werk van ZID is diepgeworteld in de grootstedelijke dynamiek en vraagstukken. ZID werkt stedelijk, landelijk en internationaal.

Artistieke visie

ZID maakt beeldend, fysiek en muzikaal theater met talenten met roots in verschillende landen en culturen. Binnen de talentontwikkelingsprogramma's staan authenticiteit en het ontwikkelen van de eigen artistieke taal van de deelnemers centraal. Persoonlijke drijfveren, eigen verhalen en een veelzijdige speelstijl vormen de spil van de voorstellingen. De talenten brengen een culturele en artistieke rijkdom met zich mee en worden door ZID in de gelegenheid gesteld om die voor een breed publiek en de partnerorganisaties van ZID te presenteren. Producties die hieruit voortkomen dragen het label 'Powered by ZID'.

De voorstellingen van ZID komen tot stand door middel van co-creatie, zijn associatief en interdisciplinair en bestaan uit authentieke belevenissen van de performers. Hierin wordt gezocht naar de combinatie tussen een aansprekende theatertaal en inhoudelijk betekenisvolle en eigentijdse thema's. Door de hoeveelheid en verscheidenheid van culturele invloeden van de makers, zijn de voorstellingen intercultureel, een voortdurende uitwisseling van theater, dans en muziekstijlen.

3. REALISATIE ACTIVITEITEN VAN ZID IN 2023

3.1 THEATERPRODUCTIES

WEKELIJKSE THEATERTRAINING ALS BASIS

Elke woensdagavond het hele jaar door, vindt een theatertraining plaats bij ZID, waar de makers verbonden met ZID, onderzoeken, uitproberen, oefenen, experimenteren en de evenementen voorbereiden. Het is een doorlopend traject, waarbij we in de workshops aan de slag gaan met persoonlijke materiaal en verhalen en we per performer onderzoeken naar het verstreken naar zijn unieke speelstijl. Er wordt gewerkt in een multidisciplinaire stijl met fysiek spel, dans, theater, muziek en media. Naast de kunstdisciplines staan de dialoog, het samenwerken en een netwerk opbouwen centraal. De trainingen worden geleid door het artistieke kernteam van ZID Theater: Karolina Spaić (regie en maakproces), Sebo Bakker (fysieke spel en spelbegeleiding), Daan Bosch (regie en co-creatie), Jos Daamen (choreografie en dans).

3.1.1 NIEUWE VOORSTELLINGEN

Boom Crash Oh Hello!

Boem! Crash! Oh! Hello! is een locatievoorstelling voor alle leeftijden, met een unieke combinatie van strips, beeldende kunst en theater. Een ode aan de stad Amsterdam, waarin de dromen en wensen van kinderen en volwassenen voor hun buurt tot leven komen. Zie de acteurs uit de verte aankomen op deze fietsen, als een mobiele expositie!

De voorstelling is gemaakt in het kader van het Europese project Remix Comix, ondersteund door het Creative Europe-programma. De voorstelling is een co-creatie tussen spelers van ZID Theater, buurtbewoners en een internationale groep kunstenaars vanuit Remix Comix.

Regie en choreografie: Joske Daamen | Co-creatie en spel: Naïma Baraka, Nivin Baranbo, Zaher Hamzat, William Simonyan, Issam Zemmouri | Installatie, strips en kostuums: Danilo Milovanovic, Forum Ljubljana, Institute for Art and Cultural Production, Slovenië, Iva Atoski, Komunikart, Servië; Darija Dragojlović, Multimedia Center ICE ART, Servië; Mirka (Miroslava) Konenca, LUSTR festival, Tsjechië.

Uitvoeringen: De voorstelling speelde maar liefst vijf keer tijdens het ExploreZ festival in 2023, waaronder bij ZID Theater Amsterdam, Erasmuspark Amsterdam en Cultuurpark Westergasfabriek Amsterdam

Boom Crash Oh Hello! Tijdens ExploreZ festival 2023

Cargo H - The Journey of Human Kind

"CARGO H - The Journey of Human Kind" is een beeldende, fysieke voorstelling gemaakt door twaalf makers uit negen landen met een vlucht- of migratieachtergrond. Ze brengen een ode aan het leven onderweg, met emotioneel en fysiek spel over het loslaten van het bekende en het zoeken naar iets nieuws. De makers bevragen hun persoonlijke redenen voor vertrek - identiteit, oorlog, fantasieën, dromen - en reflecteren op hoe we kijken naar mensen die hun land verlaten.

Regie: Daan Bosch | Artistiek coördinator: Sebo Bakker | Artistiek team: Anahita Shamsavari, Igor Alvarez Cugat | Spelers: Sarah Zakkour, Yamen Khalil, Dorothee Karekezi, Kuznetsova Olga Vladimirovna, Omar Mahmoud, Moamen Ahmed Mohamed Elsayy Mahmoud, Amanda Lee, Konstatin, Carmen García | Muziek: Ciwan Aydin, Qianyi Wang | Artistiek advies: Tomas Leijen

Het is belangrijk dat verhalen over migratie-ervaringen worden gehoord. De voorstelling 'Cargo H' opende op bijzondere manier het gesprek. In het nagesprek, geleid door Karolina Spaić, deelden de makers en het publiek ervaringen over migratie tijdens de Tweede Wereldoorlog en vandaag de dag. Gasten met kennis over de oorlog en Karolina Spaić, die uit voormalig Joegoslavië komt en de jaren '90 oorlog heeft meegemaakt, verrijkten het gesprek met inzichten. Zo werden verleden en heden verbonden en werd de geschiedenis tastbaar.

Uitvoeringen: De voorstelling werd in 2023 vier keer gespeeld waaronder bij het ZID Theater, Amsterdam, het Plein Theater, Amsterdam, en Podium Noord, Den Haag.

Circles - van Zaher Hamzat en Issam Zemmouri, Powered ZID

Circles is een duo dans voorstelling van Issam Zemmouri en Zaher Hamzat. Hamzat heeft jarenlange ervaring als danser bij een groot gezelschap in Syrië. Zemmouri ontwikkelde zijn eigen stijl, na opleidingen in Marokko en Frankrijk. In *Circles* ontstond er tussen de dansers een dialoog - over herkenning, spiegeling en strijd - waarin iedere danser een eigen weg vond. Soefi-dans, moderne dans, performance en een persoonlijke artistieke taal kwamen hierin samen. Een cirkel is de perfecte weergave van volledigheid. De voorstelling *Circles* was een symbolisch antwoord op de zoektocht van de mens naar de betekenis en het bewustzijn van het leven.

Choreografie en dans: Zaher Hamzat en Issam Zemmouri | Artistiek adviseur: Valentina Lacmanović
Uitvoeringen: De voorstelling werd in 2023 vier keer gespeeld bij het ZID Theater Amsterdam, het Sloterplas Art Festival (Voorheen West-Art Festival) bij Buurtwerkplaats Noorderhof Amsterdam, The Colour Kitchen in Utrecht, én tijdens het Global Dance Festival in Den Haag.

Not only one - van Nivin Baranbo, Powered by ZID

Not only one is een documentaire, poëtische- en visuele performance over vrouw zijn en vrouwenrechten wereldwijd. Nivin Baranbo kaartte in haar multidisciplinaire voorstelling Not Only One de schending van vrouwenrechten aan, geïnspireerd door de huidige crises in o.a. Iran én haar persoonlijke ervaringen.

“Er kwam een stroom van emoties en gevoelens bij mij los toen ik hoorde over de moord op Mahsa Amini. In mijn geboorteland Syrië, in die patriarchale samenleving, heb ik soortgelijke problemen ervaren” vertelde ze. Tijdens de voorstelling zat je dicht bij Baranbo, alsof je te gast was in een tv-studio; een studio die veranderde in een podium voor emoties, dromen en verlangens. De maker zag haar optreden als een daad van solidariteit met alle vrouwen, waar ze ook zijn.

Concept tekst en spel: Nivin Baranbo | Regie: Julija Filipovic | Soundscape: Ahmad Ashram

Uitvoeringen: De voorstelling werd drie keer gespeeld waaronder bij het ZID Theater Amsterdam, het Sloterplas Art Festival (Voorheen West-Art Festival) op het veld bij Buurtwerkplaats Noorderhof in Amsterdam Nieuw West, bij The colour Kitchen in Utrecht.

Circles (links) en Not only one (rechts) - voorstellingen van de ZID fellows tijdens het ExploreZ festival 2023.

3.1.2 REPRISSES | HET NATIONAAL THEATERWEEKEND

In 2023 nam ZID voor het eerst deel aan het Nationaal Theaterweekend, een succesvol evenement dat perfect past bij ZID's visie van drempelverlagend theater. Dit evenement trok mensen van diverse achtergronden naar ZID Theater om te genieten van verschillende voorstellingen. Dankzij relevante thema's en gesprekken na afloop ontstonden waardevolle connecties tussen makers en publiek. Tijdens het weekend speelde ZID Theater drie reprises.

Het Alfabet van Onzekere Tijden

In "Het Alfabet van Onzekere Tijden" creëren acht performers een woordenboek waarin taal, beeld en beweging samenkomen. Ze vragen zich af of we met humor en een open blik de toekomst kunnen tegemoetzien. Deze geestige, ruwe en energieke voorstelling werd voorafgegaan door een video-installatie in samenwerking met het Amsterdam Museum en een performance van oud FATE deelnemers. (De voorstelling speelde ook tijdens het Boring Festival in Haarlem op 21 januari 2023).

Concept & Regie: Karolina Spaić | Spelers: Claribel Castillo Rodriguez, Daan Bosch, Issam Zemmouri, Ista Bagus Putranthro, Joske Daamen, Naïma Baraka, Sebo Bakker en dichteres Vivian Deekman

Rebel - Naïma Baraka

"Wat een krachtige vrouw die haar emoties durft te laten zien. Een kijk in haar ziel, en zo prachtig gespeeld. Het kleine meisje mag er ook nog zijn in de volwassen vrouw. Erg indrukwekkend". - Bezoeker 28 jan 2023

Rebel is een solovoorstelling van Naïma Baraka over een vrouw die meerdere kanten van zichzelf laat zien. Is zij een vechter, een diva of een dromer? Of is zij dat alles in een? Een vrouwelijke kickbokser onthult haar verhaal en nam bezoekers mee langs de drijfveren en krachten van een hedendaagse vrouw. Voor en na de voorstelling was er ruimte om te luisteren naar 'Woman Voices', twee vrouwelijke schrijvers en singer/song writers.

Concept en spel: Naïma Baraka | Regie: Karolina Spaić | Muziek: Robin van Steenberg en Soheil Shayesteh

Naïma Baraka in Rebel, foto door Louis de Ducla

NO FEAR - FATE #1

“Een prachtig stuk. Muzikaal, meeslepend en elke seconde boeiend.” - Bezoeker 29 jan 2023

"NO FEAR" is een levendige voorstelling over het najagen van je toekomstdromen in een nieuw land tevens de eindvoorstelling van de eerste generatie deelnemers aan FATE (zie hoofdstuk 4), ondersteund door Creative Europe/EU en geproduceerd door ZID Theater, in samenwerking met Atalya/TNT (Spanje), Social Community Theatre (Italië), DAH Teatar (Servië) en Studio 7 (Duitsland).

Regie: Daan Bosch | Spelers: Abdulkadir Tufan, Andrina Omar, Aya Bini, Nivin Baranbo, Talal Nashawi, William Simonyan | Dans: Issam Zemmouri, Bboy TheShadow, Zaher Hamzat | Muziek: Odai Alhayek, Semere Welday | Fotografie: Ibrahim Selek

---

HISTORIA - Issam Zemmouri

Als onderdeel van JÁfest Hybride TheatreFestival, georganiseerd door JÁ International Theatre (Lissabon, Portugal) speelde de solo voorstelling HISTORIA van Issam Zemmouri.

Concept, choreografie en dans: Issam Zemmouri | Artistiek advies: Christian Guerematchi

CIRCLES van Issam Zemmouri en Zaher Hamzat - zie 3.1.1 - speelde tijdens hetzelfde festival.

3.2 INTERNATIONAAL, MULTIDISCIPLINAIR EXPLOREZ FESTIVAL

Van 12 t/m 21 mei 2023 organiseerde ZID Theater het multidisciplinaire en internationale ExploreZ Festival. ExploreZ liet werk zien dat niet eerder in Nederland was vertoond. ExploreZ bevordert de dialoog en ontmoetingen tussen de makers en het publiek en zet ieder jaar een actueel thema in de schijnwerpers. In 2023 was dat ‘geen grenzen’ oftewel NO LIMITS, een leven met kunst zonder grenzen of beperkingen, waarbij alles mogelijk is.

Makers uit Tsjechië, Servië, Slovenië, Duitsland, Brazilië en de vele aanstormende talenten die Nederland rijk is, lieten hun werk op het festival zien. Met dit alles voerde ExploreZ een transculturele dialoog over een wereld zonder grenzen.

“Zonder grenzen klinkt tegelijkertijd romantisch en idealistisch, activistisch en artistiek. En dat alles is precies wat ExploreZ 2023 is!” - Karolina Spaić, directeur ZID Theater

Het festival had een rijk programma met tal van voorstellingen waaronder de première van de locatievoorstelling **Boom! Crash! Oh! Hello!**, de spraakmakende voorstelling **CARGO H - The Journey of Human Kind**, **Explodium** waarbij vier voorstellingen werden gepresenteerd met roots in Nederland, Marokko, Griekenland, Palestina, Syrië en Argentinië én een **theatraal concert** onder leiding van oud FATE deelnemer Semere Welday, naar Nederland gekomen vanuit Eritrea, waarbij diverse muziekstijlen en culturen samensmolten.

Ook gaf ExploreZ in 2023 ruimte aan maar liefst vier gastproducties uit binnen- en buitenland. In de voorstelling **Corpus Mundi** onderzocht danseres en actrice Bárbara Carvalho van Antagon TheaterAKTion uit Duitsland haar eigen lichaam als thuis. Ze verwerkte haar ervaringen met

discriminatie tot een emancipatiebeweging, waarbij haar lichaam symbool stond als thuisland, cultuur, familie en traditie.

Bárbara Luci Carvalho schittert in 'Corpus Mundi'; verpletterend muziektheater op Explorez Festival in Amsterdam.

Foto Barbara Walzer

Corpus Mundi
Muziektheater
★★★★★

Door Bárbara Luci Carvalho en Antagon TheaterAktion. 18/5, ZID Theater, Amsterdam.

Corpus Mundi verdient een veel groter podium.

Het Explorez Festival, een multidisciplinair theaterfestival in Amsterdam georganiseerd door het kleinschalige ZID Theater, richt zich tijdens de achtste editie wederom op jong en internationaal talent. Het programma bestaat uit muziek-, dans- en toneelvoorstellingen waarin dikwijls culturele identiteit en een migratieverleden een rol spelen.

Zo ook in *Corpus Mundi*: verpletterend muziektheater van de Braziliaans-Duitse Bárbara Luci Carvalho en het uit Frankfurt afkomstige theatergezelschap Antagon TheaterAktion.

Wanneer Luci Carvalho begint te rappen in haar moedertaal, terwijl ze op stelten over het podium beweegt, doet het er niet toe of je wel of geen Portugees spreekt. Haar stem en houding overtuigen je meteen van haar activistische aard. Ze is gekleed als een soort Griekse strijder, die uit liefde voor theater met een rode koffer

vanuit Brazilië naar Duitsland vertrekt.

De geëmancipeerde theatermaker vertegenwoordigt naar eigen zeggen de stem van de zwarte diaspora. Ze kijkt het publiek nu en dan fier en op een indringende wijze aan en danst onder meer met een Afrikaans masker op. Maar Luci Carvalho zet net zo sterk een kwetsbare vrouw neer. Zo vertelt ze dat ze vroeger verlangde naar een witte huid en blond haar. In een van de mooiste scènes zien we vervolgens hoe ze voorzichtig haar eigen gezicht aanvoelt en zich verzoent met haar zwarte lichaam.

Corpus Mundi, dat onder meer te zien was in Spanje, Italië en Brazilië, is een aanwinst voor het Explorez Festival en verdient een veel groter podium. Luci Carvalho's intuïtieve spel, dat ze afwisselt met moderne en Afro-Braziliaanse dansscènes, houdt je een uur lang in z'n greep, mede dankzij de voortreffelijk live muziek die het stuk meermaals tot een opzwevend hoogtepunt brengt.

Ela Çolak

Volkskrant, mei 2023

In de de 'double bill' met de voorstellingen *Scattered Complexity* en *Conversations with Hades* liet een nieuwe generatie dansmakers hun prikkelende werk zien. *Scattered Complexity* combineerde dans, fotografie en real-time videoprojecties van Veronika Kolomazníková en Aryan Jauregui geïnspireerd door Jack Londons roman 'The Star Rover' over reïncarnatie en mystiek.

Rebecca Lillich/Krüger presenteerde een interactieve solo performance genaamd *The Heart Has many Strings* waarin zij de onderlinge verbondenheid van menselijke ervaringen, gedeelde emoties en energetische afhankelijkheid tussen mensen probeerde te onthullen. Direct, poëtisch en verrassend, ontstond er een verbinding tussen het publiek en de performer.

Rebecca Krüger in *The Heart has many Strings*, ExploreZ 2023

Naast het hoofdprogramma waren er voorafgaande en tijdens het ExploreZ Festival diverse workshops, inspiratie bijeenkomsten, presentaties en ontmoetingen.

Na het festival zijn Cargo H - The Journey of Humankind, Rebel - een solotentoonstelling door Naima Baraka, Circles van Issam Zemmouri & Zaher Hamzat en Not only one van Nivin Baranbo op tour gegaan naar verschillende Nederlandse steden. Daarnaast ging de voorstelling Circles - als work in progress - in première in Portugal.

The image shows a promotional poster for the ExploreZ Festival 2023 on the left and a detailed program on the right. The poster features a colorful, abstract painting of figures in a dynamic pose, with the text 'ZID THEATER EXPLOREZ FESTIVAL 12-21 MEI 2023' and 'multidisciplinair | (inter)nationaal | voorstellingen | work in progress | meetings www.explorez.nl'. The program on the right is titled 'EXPLOREZ FESTIVAL 2023 8e EDITIE • NO LIMITS' and lists various performances and events from Friday, May 12th to Friday, May 21st, including 'Official opening', 'Boom! Crash! Oh Hello!', 'IthakaZa diner', 'CARGO H', 'Scattered Complexity', 'The Northern Stars', and 'Expodium'. It also includes a QR code and social media links.

CONTEXTPROGRAMMA

Het ExploreZ festival laat niet alleen voorstellingen zien, maar heeft ook een uitgebreide context programmering. In 2023 bestond het contextprogramma uit 3 verschillende onderdelen:

Verdiepingsconferentie - Interactief diner: Echte Kansen - ZID Theater Amsterdam

Deze bijeenkomst ging over het creëren van kansen voor nieuwkomers, vluchtelingen en makers met een migratieachtergrond in de Nederlandse en de Europese culturele sector. De EU projecten FATE en TONE, waarvan ZID Theater de hoofdpartner is, werden kort geïntroduceerd. Aanwezigen gingen in dialoog over de vraag: Waarom is het belangrijk om nieuwkomers te ondersteunen in hun ambities? Inspirerende gasten van twintig organisaties, en internationale partners waren aanwezig.

Meet the Artists

Na elke voorstelling volgde een nagesprek met het publiek. Mensen namen alle tijd om makers en performers beter te leren kennen, hun waardering uit te spreken en interessante vragen te stellen. Ook ontstonden interessante en waardevolle gesprekken over de rol van kunst en cultuur in het dagelijks leven, iets wat iedereen enorm had gemist in de corona tijd.

Workshops en masterclasses

In de context van het ExploreZ festival zijn verschillende workshops gegeven waarin veel verbinding ontstond tussen de verschillende doelgroepen. Professionals verbinden met buurtbewoners in het kader van cultuurparticipatie en persoonlijke ontwikkeling, maar ook professionals verbinden met opkomend professionals in het kader van artistieke ontwikkeling en het investeren in beroepspraktijk. De volgende workshops/masterclasses gegeven:

- **Remix Comics Workshops**

Als deel van het Remix Comics project waren er vanaf mei 2023 vier kunstenaars uit Servië, Slovenië en Tsjechië te gast bij het ZID Theater. In 10 dagen creëerden zij samen met 6 performers, buurtbewoners en een theatermaker vanuit ZID materiaal en strips die het decor gingen vormen voor de locatievoorstelling *'Boom! Crash! Oh! Hello!'*. In de periode hiervoor (januari-mei 2023) werden buurtbewoners, jong en oud en van verschillende culturele achtergronden en sociaaleconomische posities, actief betrokken bij het maakproces door een serie workshops in storytelling. Deze verhalen vormde de input voor de installatie en performance in mei. De verhalen zijn later bewerkt en herschreven in verhalen vanuit het perspectief van kinderen - degenen die nog jong zijn en dromen over de toekomst in het vershiet. Deze workshops waren deels verbonden met een groter project 'I Love Kolenkit' dat ZID van januari 2022 tot en met mei 2023 uitvoerde. In connectie met de locatievoorstelling Boom Crash Oh Hello werd ook nog een workshop striptekenen en graffiti gegeven voor buurtbewoners.

- **ZID Theater Amsterdam - Eugenio Barba & Julia Varley van Odin Teatret, Denemarken**

ZID had de eer om Julia Varley en Eugenio Barba van het Odin Theater uit Denemarken te verwelkomen bij ZID voor een workshop die bestond uit verschillende elementen. Julia startte de workshop met oefeningen rondom balans tussen lichaam en stem. Eugenio Barba, leidde vervolgens een presentatie over de reis van theatergeschiedenis, van de oorsprong en ontwikkeling tot de betekenis van acteurswerk door de eeuwen heen. Dit gaf context aan de deelnemers terwijl Eugenio en Julia hun Odin-methodologie demonstreerden. Julia Varley's presenteerde daarnaast een demonstratie met fragmenten van haar optredens van de afgelopen 40 jaar, waarbij ze achtergronden van ODIN-producties en haar werkwijze deelde.

- **ZID Theater Amsterdam - Barbara Luci Carvalho - Het Afro-diasporische lichaam**

In deze workshop werd de perceptie en empowerment van het menselijk lichaam opgewekt door middel van het ritme van Afro-Braziliaanse percussie en bewegingen. Uitgaande van de ervaringen van het menselijk lichaam werd er gereflecteerd op racisme, discriminatie en de integratieconflicten van Afro-afkomstige vrouwen in de diaspora.

PODCASTS

Om een breder publiek te kunnen bereiken en mensen op een andere manier kennis te laten maken met het festival, de voorstellingen, de mensen achter de schermen én de buurtbewoners is er een podcast gerealiseerd. De podcasts zijn gepubliceerd op SoundCloud, gedeeld in nieuwsbrieven, de ExploreZ website, website van ZID en diverse social media platforms.

Voor de 2023 editie van het Explorez festival heeft ZID een podcast gemaakt: ZID Podcast - Theater in de Wereld! Met de podcast hebben wij zo'n 100 mensen weten te bereiken via soundcloud.

- [ZID Podcast - Theater in de Wereld 1](#)
Over de voorstelling CARGO H, die tijdens ExploreZ 2023 in première ging. Spelers delen hun ervaringen en gedachtes over deze voorstelling.
- [ZID Podcast - Theater in de Wereld 2](#)
Over de opening van ExploreZ 2023
- [ZID Podcast - Theater in de Wereld 3](#)
Over de voorstelling CARGO H, die tijdens ExploreZ 2023 in première ging. Aan het woord is regisseur Daan Bosch en spelers van de voorstelling.
- [ZID Podcast - Theater in de Wereld 4](#)
Over Explodium, een dynamisch programma nieuwe makers die hun 'work' in progress', try-out en/of nieuw werk toonden tijdens ExploreZ Festival 2023. De podcast introduceert de makers.
- [ZID Podcast - Theater in de Wereld 5](#)
Over de dromen en wensen van bewoners van de Kolenkitbuurt, gepresenteerd door kinderen.
- [ZID Podcast - Theater in de Wereld 6](#)
Over kinderen betrokken bij ZID Theater. Zij stellen hun brandende vragen aan de betrokken acteurs en makers.

3.3 WEST VERBINDT

West Verbindt is een initiatief van Stadsdeel Amsterdam West om mensen met elkaar in verbinding te brengen. Het begrip verbinding is onlosmakelijk verbonden aan ZID Theater. De verhalen van de inwoners van de stad vormen vaak de inspiratiebron en soms zelfs ook het vertrekpunt voor onze producties.

Opening maand van de verbinding met workshop en koninklijk bezoek

'bruggen slaan en banden versterken' Op 27 september 2023 bezochten Koningin Máxima en demissionair Staatssecretaris Maarten van Ooijen Huis van de buurt De Boeg (Amsterdam), in het kader van de maand van de verbinding. ZID Theater verwelkomde hen hier bij een workshop rondom het verenigen van gemeenschappen middels kunst. Dit evenement, tijdens de 'Week tegen Eenzaamheid', benadrukte het belang van menselijke verbinding en artistieke expressie tegen sociaal isolement.

Koningin Máxima en demissionair Staatssecretaris Maarten van Ooijen Huis met leden van ZID Theater

Workshops In oktober 2023 organiseerde ZID Theater diverse workshops en een Ithakaza (cultuurpodium) avond voor West Verbindt. De workshops gingen over co-creatie en verbinding in de wijk, waarbij deelnemers bespraken hoe we samen kunnen leven in plaats van naast elkaar. Er werd op een laagdrempelige manier gepraat zonder concrete antwoorden te zoeken. In een workshop voor nieuwkomers werd het Verhalenvangerspel van ZID Theater gebruikt als middel om persoonlijke verhalen te delen. De maand eindigde met een IthakaZa-avond bij ZID met het thema 'De rode draad', als symbool voor verbinding. Buurtbewoners kwamen samen voor dialoog, korte optredens en shared dining!

3.4 ZID IN DE WIJKEN!

CREATIEVE EXPEDITIES VOOR KINDEREN 6-12 JAAR

In 2023 zijn verschillende creatieve zondagen georganiseerd, maandelijks i.p.v. wekelijks. Dit zijn workshops bij ZID Theater voor kinderen tussen de 6-12 jaar, gegeven door professionele docenten. Bij elk evenement komt een andere discipline aan bod: theater, dans, schrijven, fotografie, verhalen vertellen, muziek, decors en maskers maken. Ook werden er presentatiemomenten georganiseerd voor familie, waarin de kinderen laten zien wat ze geleerd en gecreëerd hebben.

We zagen dat kinderen die deelnemen aan de Creatieve Expedities in alle opzichten vooruitgaan: zowel in hun creatieve vaardigheden als cognitieve en motorische vaardigheden. Deelnemers bestaan hoofdzakelijk uit ouders en kinderen, en nieuwkomers.

I LOVE KOLENKIT - BEVORDEREN VAN DE PARTICIPATIE VAN JONGEREN AAN KUNST EN CULTUUR

ZID, Maqam, Operatie Periscoop en DOCK zijn de partners van het project I Love Kolenkit, dat de participatie van de jongeren aan de buurt en - culturele projecten in de Kolenkitbuurt wil bevorderen. In 2023 heeft ZID een serie podcasts gemaakt met de bewoners, jong en oud, over hoe zij kunst en cultuur in de buurt beleven. Deze zijn te vinden aan het eind van hoofdstuk 3.

SAMEN LEREN IN DE WIJK: EXTRA KANSSEN VOOR KINDEREN IN SLOTERVAART

‘Samen Leren in de Wijk’ (2020-heden) is een initiatief dat is ontstaan vanuit het lerarentekort om de druk op het personeel te verlagen. Het programma is gericht op brede talentontwikkeling en onderzoekend leren, met aandacht voor muziek, theater, cultuur, natuur en bewegen (aangevuld met wetenschap en techniek). Het project is een samenwerking tussen ZID Theater, vijf wijkpartners in Amsterdam Nieuw-West en drie lokale basisscholen. Elke donderdagochtend worden er ‘vervangende lessen’ door de verschillende wijkpartners verzorgd van 9 tot 12 uur. ZID docent Naïma Baraka heeft in 2023 acteerlessen gegeven aan de kinderen, uitmondend in een toneelstuk, zelf bedacht door de kinderen bij het ZID Theater. Lees [hier](#) een leuk artikel over het project.

OVERIGE ACTIVITEITEN

ZID organiseert en draagt bij aan veel activiteiten en projecten die niet allemaal benoemd en uitgelegd kunnen worden in dit jaarverslag. Voor meer informatie over alle activiteiten kunt u naar de [archiefpagina](#) op de website van ZID.

4. FATE - FUTURE ACADEMY ON TOUR

Sinds 2020 investeert ZID bewust in talentontwikkelingstrajecten voor jonge makers en talenten met een vluchtverleden en nieuwkomers middels het FATE-project, dat succesvolle resultaten oplevert. Het trainingsprogramma biedt hen de mogelijkheid om door te groeien in de Nederlandse kunst en cultuursector. Deelnemers worden hierin begeleid door verschillende professionals binnen de podiumkunsten.

“FATE opent deuren naar droom en werkelijkheid in de culturele sector” - Karolina Spaic, directeur ZID Theater

In November 2022 is ZID gestart met het tweede traject voor makers met een vluchtverleden of een migratieachtergrond. Training van deze deelnemers eindigde in februari 2023, waarna zij de voorstelling Cargo H maakte, onder begeleiding van het artistieke team van ZID.

De makers die hun werk lieten zien tijdens het ExploreZ festival 2023, waaronder Nivin Baranbo, Zaher Hamzat, Issam Zemmouri en Igor Alvarez Cugat, maar ook alle performers van Cargo-H zijn makers die in de jaren 2021 en 2022 bij ZID een trainingsprogramma - FATE - hebben gevolgd. ZID faciliteerde hun maakproces en zorgde voor de nodige productionele en inhoudelijke ondersteuning, doormiddel van het aanstellen van een artistieke adviseur/coach en ondersteuning in het productieproces met alle praktische zaken.

In [dit interview](#) met Karolina Spaic leest u meer over het belang van dit project en de betekenis die het draagt voor de deelnemers.

In 2023 heeft ZID de derde editie, FATE #3, afgerond met een groep van 15 deelnemers; opkomende talenten met uiteenlopende culturele en artistieke achtergronden.

4.1 TOEKOMSTLAB

Het traject startte met de workshopweek ToekomstLAB die eind augustus plaatsvond. ToekomstLAB is een terugkerende activiteit die in het teken van kennismaking, ontwikkeling en het onderzoeken van samenwerkingen. Deelnemers kregen workshops in fysiek spel, improvisatie en storytelling, en werkten samen toe naar een publieke presentatie. ToekomstLAB diende ook als praktische selectie voor FATE#3

De workshops werd geleid door Sebo Bakker en Daan Bosch met gastlessen van Karolina Spaic en Naïma Baraka. Dagelijks hebben vrijwilligers geassisteerd met de organisatie.

Aan het ToekomstLab deden 30 deelnemers mee, waarvan 17 mensen zijn doorgestroomd naar het FATE #3 programma.

4.2 FATE TRAININGSPROGRAMMA

Het FATE traject was in drie delen onderverdeeld met workshops en trainingen van september tot december 2023 op maandagen en donderdagen.

Deel 1 - Dit deel richtte zich op introductie en kennismaking. Deelnemers leerden over de organisatie en elkaar, reflecteerden op hun positie in het culturele veld, en volgden lessen zoals pitch training en het Verhalenvangerspel. Ze gaven ook workshops binnen hun eigen specialisatie.

Deel 2 - Hier lag de focus op de ambities van de deelnemers en de benodigde stappen. Ze kregen training in het maken van concrete plannen, leerden over het culturele klimaat van Nederland, werken als ZZP'er, fondsenwerving, en netwerken. Deelnemers presenteerden hun artistieke ervaringen en korte performances aan een select publiek.

Deel 3 - Dit deel was gericht op het maken van eigen werk. Alle deelnemers creëerden een solo presentatie van ongeveer 10 minuten. Workshops hielpen bij het ontwikkelen van een sterk concept, materiaal maken, en presentatievaardigheden, zowel in het Nederlands als in hun eigen taal.

FATE #3 en deelnemers ToekomstLAB, Augustus 2023

Naast de workshops waren er verschillende presentatiemomenten bij ZID Theater en ook daarbuiten, waaronder 'Pitching dreams into realities' een avond waar deelnemers zichzelf introduceerde aan de hand van korte presentaties, en vertelde over hun ervaringen, genomen stappen en toekomstdromen. Onder de titel 'One Stage, Many Stories' kregen zij opnieuw de mogelijkheid zichzelf te presenteren. Deze keer aan de hand van solo's bestaande uit authentieke korte verhalen waarin theater, dans, performance art en muziek elkaar afwisselen. Om hun netwerk te vergroten en mogelijkheden voor toekomstige samenwerking te genereren waren er voor beide gelegenheden verschillende culturele organisaties en maatschappelijke instellingen uitgenodigd.

5. ZID INTERNATIONAAL

EUROPESE FINANCIERING VAN VERNIEUWENDE SAMENWERKINGSPROJECTEN MET DIVERSE PARTNERS IN EUROPA

ZID Theater werkt al sinds haar oprichting internationaal en heeft een groot netwerk van partners, theaters, festivals en culturele organisaties in Europa en daarbuiten.

Internationaal samenwerken is een kunst. Het vraagt duidelijke, positieve en toegevoegde waarden van elke partner. Onze expertise, artistieke taal en de ontwikkelde 'ZID methodiek' zijn de belangrijkste elementen waarom wij vaak gevraagd worden om internationaal te werken.

Sinds de deelname van ZID Theater in het grote EU-project Caravan Next (2016-2019), gefinancierd door Creative Europe, is de vraag toegenomen om aan Europese projecten deel te nemen. Van hieruit is de succesvolle ontwikkeling van het internationale ExploreZ festival mogelijk gemaakt en deze heeft ook, tot een structurele subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie geleid.

Ook zag ZID kansen om haar ambities in talentontwikkelingsprogramma's, door Europese fondsen gefinancierd te krijgen en op een internationaal niveau uit te breiden.

Zo zijn in 2020 twee aanvragen van ZID toegekend: FATE - Future Academy on Tour, gefinancierd door Creative Europe met in totaal 5 partners uit Spanje, Servië, Duitsland, Italië en Nederland en TONE - Talents of New Europe, gefinancierd door Erasmus+ met andere vijf partners uit Spanje, Denemarken en Italië. Een succes voor ZID, leider van beide projecten.

Beide projecten hebben als doel om de kansen van makers met een vluchtverleden of migratieachtergrond in de culturele sector te vergroten. ZID heeft dit probleem met deze twee projecten, zowel in Nederland als in Europa op de kaart gezet.

De focus leggen op makers met een vluchtverleden of migratieachtergrond, ook wel urban talents genoemd, is een belangrijke pijler voor ZID voor de hele periode 2021 - 2024.

Beide projecten bevonden zich in 2022 in hun laatste jaar, dat voor veel uitvoeringen, bijeenkomsten en samenstellen van methodiek handboeken zorgde.

We willen met deze projecten ervoor zorgen dat deze specifieke groep makers gelijkwaardig deel kan nemen aan de professionele kunst- en cultuursector, zowel op het podium, als achter de schermen. Dit is een lang proces, waarvoor we ons samen met vele partners en stakeholders de komende jaren gaan inzetten.

5.1 EUROPESE PROJECTEN

Hier leest u meer over de verschillende internationale projecten waar ZID Theater in 2023 bij betrokken was. Voor meer informatie over activiteiten en inhoud van de projecten kunt u [hier](#) meer lezen.

TONE- TALENTS OF NEW EUROPE ERASMUS PLUS

TONE heeft als doel om een verbinding tot stand te brengen tussen creatieve nieuwkomers (immigranten en vluchtelingen), Europese burgers en culturele en maatschappelijke organisaties. Centraal hierbinnen staat het ontwikkelen van een Europese methodiek, die in verschillende landen en contexten toepasbaar is. Dit internationale project vond plaats van september 2020 tot maart 2023 waarbinnen ZID trainingen gaf en diverse deelnemers verbond aan culturele organisaties. Methodiekboeken zijn te downloaden via [deze link](#)

Daarnaast is er ook een digitaal platform gecreëerd met de profielen van de deelnemers en organisaties die zich hiervoor inzetten en met de nieuws over kansen en netwerk mogelijkheden.

[Meer info](#)

CREATIVE EUROPEAN METHODOLOGY (CEM)- ERASMUS PLUS

CEM biedt ondersteuning aan kunstenaars en makers die zich graag richten op de groeiende digitale markt. Na de snelle veranderingen die COVID-19 teweegbracht, ontstond er meer vraag naar online alternatieven. Het project heeft als doel om een nieuwe methodologie te ontwikkelen om creativiteit te versterken en kwaliteit en innovatie te bevorderen. Ook zet CEM zich in voor het ontwikkelen van een studieplan om de nieuwe methodologie toe te passen, en een online cursus te ontwikkelen over creativiteit en innovatie in situaties van isolatie.

THEATRE IN PALM (TIP) - CREATIVE EUROPE PLATFORM

TIP is een theaterplatform ter ondersteuning van de samenwerking en veerkracht van opkomende makers, en het allereerste Creative Europe-platformproject voor podiumkunsten. Het project brengt 12 partnerorganisaties uit Europa samen om samen te werken en te co-creëren in een internationaal en intercultureel theaterplatform. ZID Theater is ontzettend trots om hier deel vanuit te maken en bij te dragen aan zowel kennis als artistieke uitwisselingen tussen makers en organisaties uit verschillende landen. Dit bewijst dat onze inspanningen om nieuwe makers kansen te bieden zelfs op Europees niveau gezien en gewaardeerd worden.

[Meer info](#)

GREEN E.TH.I.CS - CREATIVE EUROPE

GREEN E.Th.I.Cs is een grootschalig Europees theaterproject, ontwikkeld door 18 partners in 12 landen. Een project, dat bewustzijn van klimaatverandering wil creëren en pro-activiteit en kritisch denken van burgers wil stimuleren door middel van podiumkunsten.

Er worden voorstellingen gemaakt, festivals georganiseerd en er wordt een documentaire gemaakt. Gezamenlijk laten deze producten de toekomstvisie over klimaatverandering zien door middel van kunst aan een breed en actief publiek.

OUR STAGE - ERASMUS PLUS

Our Stage is een Erasmus + project gericht op positieve representatie van de Roma, Sinti en reizende volkeren gemeenschap. In plaats van dat er voor hen gesproken wordt, krijgen de makers een platform om hun verhaal te delen. Het doel is om meer over elkaar te leren, nieuwe verbindingen te leggen en samenwerkingen te creëren die het gemeenschapsgoed versterken, en tevens het openlijke racisme en uitsluiting gericht aan deze gemeenschap in Europa aan de kaak te stellen. OUR STAGE coördineert samenwerking tussen zeven theatergezelschappen/culturele organisaties in Europa. Samen werken zij gedurende dit project aan een theaterstuk, opgedeeld in 3 delen die werden uitgevoerd in Portugal, Oostenrijk en Nederland. Ook is er een film gemaakt. ZID Theater is de Nederlandse partner binnen het project en werd vertegenwoordigd door Ivana Nikolic. [Meer info](#)

REMIX/COMIX - CREATIEVE EUROPE

Het Europese project 'Remix Comix' heeft als doel om strip en andere kunstvormen, zoals beeldende kunst, muziek en theater, in de openbare ruimte met elkaar te verbinden. Het project wordt gerealiseerd in samenwerking met zes organisaties uit 4 landen (Tsjechië, Nederland, Slovenië en Servië). De resultaten van het project (een projectpublicatie, een film en 5 site-specifieke strips) worden geproduceerd binnen vijf Artists In Residence (AIR) programma's. Daarnaast worden twee conferenties georganiseerd om het project te presenteren en te discussiëren over de relatie van strips met onzichtbaar erfgoed, openbare ruimte en sociale inclusie. In 2023 vormde de locatievoorstelling Boom Crash Oh Hello!, de bijbehorende expositie, én de workshops voorafgaand aan de voorstelling allemaal onderdeel van dit project. Ontdek [hier](#) meer!

#UCOME - ERASMUS PLUS

UcomE heeft tot doel de burgerlijke en politieke participatie van jongeren na COVID-19 te stimuleren. In die periode zijn jongeren bijzonder kwetsbaar geweest, ontmoedigd in het leggen van contact op een moment dat ze dat het meest nodig hadden voor hun persoonlijke en sociale ontwikkeling. Door middel van digitale hulpmiddelen, creativiteit en nieuwe methoden van positieve gemeenschapsbetrokkenheid draagt dit project bij aan een gevoel van competentie, eigenwaarde en gemeenschapszin onder jongeren. Het #UComE-consortium bestaat uit NGO's met een sociaal oogmerk waarvan ZID een van de partners is. [Meer info](#)

6. ORGANISATIE EN PERSONEEL

6.1. PERSONEEL EN BESTUUR

BESTUUR

De rechtsvorm van ZID is een stichting. De stichting heeft een bestuur met een toezichhoudende functie en functioneert op afstand. Er is een directeur, Karolina Spaic, die namens het bestuur de dagelijkse leiding in handen heeft en gemachtigd is. De bestuurlijke eindverantwoordelijkheid en aansprakelijkheid ligt bij het bestuur van Stichting ZID.

In 2023 bestond het bestuur uit:

Bestuur - Gezamenlijk bevoegd.

Voorzitter: Andrada Simo

Secretaris: Mellouki Briec-Cadat

Penningmeester: Willem van der Craats

Sinds December 2023

Bestuur - Gezamenlijk bevoegd.

Voorzitter: Malou Lintmeijer

Secretaris / Penningmeester: Willem van der Craats

Lid: Cristina Reijna (vanaf 1 maart secretaris)

ANBI: Als stichting beschikt ZID over de ANBI status. Dat betekent dat giften fiscaal aftrekbaar zijn en dat wij o.a. het financieel jaarverslag publiceren op onze website conform de standaardopgave ANBI.

Het bestuur vervult een onbezoldigde functie.

TEAM

Alle teamleden, zowel organisatorisch als artistiek, worden geselecteerd op basis van affiniteit met het werk van ZID Theater en hun vermogen en ervaring om te werken met een combinatie van professionals, nieuwe makers en stadsbewoners binnen een artistiek productieproces en met diverse groepen. Ook openstaan en interesse voor internationaal samenwerken is van groot belang.

ZID werkt met een organisatorisch en een artistiek kernteam dat wordt bijgestaan door extra medewerkers, vrijwilligers, stagiairs, technici, kunstenaars en iedereen die verder nodig is om de projecten mogelijk te maken.

Het kernteam van ZID bestaat uit:

Karolina Spaic - directeur, artistiek leider en regisseur: Na een opleiding klassiek ballet en studie literatuur in Belgrado, Servië, vervolgde zij haar studie aan de HKU en bij ISTA (International School of Theatre Anthropology). In 1991 richtte ze Stichting ZID Theater op en is sindsdien de

artistiek leider en regisseur hiervan. Naast haar artistiek leidinggevende rol geeft ze trainingen, lezingen en workshops in binnen en buitenland. Tevens is ze als adviseur betrokken geweest bij verschillende cultuurfondsen zoals AFK, Het Nederlands Letterenfonds, Gemeente Utrecht en recent bij de Raad voor Cultuur

Susanne Hazen - zakelijk leider en projectcoördinator: Susanne studeerde af als psycholoog aan de Universiteit van Utrecht. Met liefde voor theater was zij zowel op als buiten het podium betrokken in de beginjaren van ZID, waarna zij haar carrière vervolgde als directeur bij een hbo-instelling en een welzijnsorganisatie. Sinds 2016 is Susanne terug bij ZID, eerst als projectleider en sinds 2019 als zakelijk leider.

Sebo Bakker - artistiek co-coördinator, acteur, trainer: Sebo Bakker studeerde aan de Mimeschool in Amsterdam waarna hij zijn studie vervolgde aan de Sonia Moore Theatre School in New York. Hij specialiseerde zich in fysiek theater en werkte samen met Odin Teatrar (Denemarken), Yoshi Oida (Frankrijk) en Jan Fabre (België). Sinds 1991 is hij werkzaam bij ZID Theater. Als acteur speelde hij in bijna alle groepsvoorstellingen van ZID. Ook ontwikkelde hij een coaching methode voor diverse groepen deelnemers. Hij geeft tevens trainingen en workshops in fysiek theater.

Daan Bosch - regisseur, acteur en docent: Daan Bosch studeerde af aan de HKU als docerend theatermaker. Zijn stage bij ZID Theater in 2013 vormde het begin van een blijvende samenwerking. Voor ZID creëerde hij onder andere 'Bread and Songs' (2016, 2018), 'No Fear' (2022), Cargo H (2023). Daan vertegenwoordigt ZID Theater veelvuldig bij internationale uitwisselingen en geeft op eigen manier interpretatie aan de ZID werkwijze, waarin fysiek spel, objecten en de onconventionele omgang met de ruimte een belangrijke rol spelen.

Voorts zijn op dit moment de volgende mensen in dienst:

Valia Tamvaki - coördinator internationale projecten - Na een stage, als masterstudent aan de UVA bij ZID en deelname aan het eerste talentontwikkelingsprogramma in 2020-2022 is zij sinds 2022 werkzaam als internationaal projectmanager

Aaron Minningin - projectleider ExporeZ festival, sinds oktober 2023

Sietske d'Arnaud van Boeckholtz - assistent zakelijk en pr-medewerker, sinds oktober 2023

Daarnaast werkt ZID nauw samen met een enthousiast team van ZZP'ers:

Artistiek: Emile Schra - dramaturgie en advies, verbonden sinds 2023; Joske Daamen - choreografie en dansdocent, sinds 2015; Claribel Rodriguez - theatermaker en theaterdocent, sinds 2015; Nivin Baranbo - theatermaker en theaterdocent, sinds 2023; Issam Zemmouri - choreograaf, danser en speler, sinds 2020; Naïma Baraka - theatermaker, danser, storyteller, sinds 2018; Igor Alvarez Cugat - theatermaker, verbonden aan ZID sinds 2023 - deelnemer van het tweede talentontwikkelingsprogramma

Organisatorisch: Ida Bromberg: tekstschrijver / PR, sinds 2022; Amanda Lee: stagiaire PR, social media en communicatie UVA - doorgestroomd vanuit het tweede talentontwikkelingsprogramma. Ook is er een grote pool van meer dan 20 vrijwilligers betrokken bij ZID.

Stagiairs: ZID begeleidt jaarlijks een aantal stagiairs van kunstvakopleidingen, social work HBO opleiding en UVA (marketing, theaterwetenschappen), HKU, ArtEZ (docerend theatermaker), om meer jonge mensen de kans te geven ervaring op te doen en om ze wellicht later te kunnen inzetten voor onze organisatie. Ook zijn de stagiaires actief betrokken bij de talentontwikkelingsprogramma's, en indien mogelijk gekoppeld aan de nieuwe makers, zodat zij hun de weg kunnen wijzen in Nederland.

Administratiekantoor: ZID doet zelf haar boekhouding. Een administratiekantoor verzorgt de salarisadministratie, checkt de boekhouding, verzorgt de btw opgave en de jaarrekening. Deze wordt door een accountant gecontroleerd indien vereist bij toekenning van de subsidie.

In 2023 zijn een aantal mensen wegens uitbreiding van alle werkzaamheden van ZID - parttime en tijdelijk - in dienst genomen ter ondersteuning van de organisatie.

Zakelijk Advies:

Blueyard, Geert Bogaarts en Nicoline Luttel

Advies over de aanpak van het ExploreZ festival:

Henk Schoute - voormalig directeur van Over het IJfestival en vele andere festivals

Directie:

Algemeen & Artistiek Leider: Karolina Spaic

Zakelijke leiding: Susanne Hazen

Artistiek coördinator: Sebo Bakker

Organisatie 2023:

Kasper Stern

Projectmedewerkers 2023:

Projectcoördinatie: Lot Wuisman, Kasper Stern

Internationaal: Valia Tamvaki, Sofia Aranguena

Publiciteitsmedewerker: Michelle Boekhout van Solinge en stagiaire Felicity Francis en sinds eind 2023 Sietske d'Arnaud van Boeckholtz

Artistiek team

Regie: Daan Bosch

Theaterdocenten: Claribel Rodriguez Castillo, Joske Daamen, Naima Baraka

Professionele performers: Ista Bagus Putranto, Claribel Rodriguez Castillo, Joske Daamen, Naima Baraka, Issam Zemmouri, Zaher Hamzat en Nivin Baranbo

Boekhouding:

Administratie: Robert Drogman

Ondersteuning website, flyerontwerp, video, tekst: Liesbeth Darlang, Maria Morales, Rodolfo Vejar, Wendela de Vos, Ida Bromberg, Gary Norris

5.2. FONDSSEN

De projecten en producties van ZID zijn tot stand gekomen door de bijdragen van:

Publieke fondsen:

Amsterdams Fonds voor de Kunst, Fonds voor Cultuurparticipatie, Stadsdeel Amsterdam West, Evenementenfonds, 750 jaar Amsterdam

Internationaal:

Creative Europe, Erasmus +

Private fondsen: geen

Opdrachten van derden:

Hieronder vallen diverse opdrachten, zoals het geven van workshops en andere diensten. In 2023 waren onze grootste opdrachtverleners: Stadsdeel West, Stichting Westelijke Tuinsteden, Podium Noord (Den Haag), en de Europese projecten waarvan ZID partner is.

Overige inkomsten:

Deze ontvangt ZID via publieksinkomsten, uitkoopsummen, verhuur van haar multifunctionele zaal en verkoop VerhalenVanger spel.

5.3. PARTNERS

Samenwerkingspartners in Amsterdam:

Stadsdelen West en Nieuw-West, Stichting Eigenwijks, de Vrijwilligerscentrale, Combiwel, Cordaan, Osdorperhof, Ru Paré, Frascati Nieuw West, OBA, 4 en 5 mei comité, Conservatorium Amsterdam, Podium Mozaïek, Van Eesteren museum, Buurtwerkplaats Noorderhof, Stichting BOUW, Vrouw en Vaart, Wij Zijn Plein '40 - '45, Operatie Periscoop, stichting Young Designers, stichting Westelijke Tuinsteden, Creamclub, stichting Samen Kracht, stichting Aminah, Kolenkit Kas, Maqam en DOCK, OBS De Huizingaschool, OBS de Toekomst en OBS de 7e Montessorischool, ROC Amsterdam

Samenwerkingspartners buiten Amsterdam:

Theater de Vaillant, Podium Noord, Stichting Vluchteling Den Haag (Den Haag), Hogeschool Utrecht (Utrecht), ArteZ (Zwolle), Helinium (Hellevoetsluis)

Landelijk onderhouden we banden met het LKCA, Movisie en Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF, Vluchtelingenwerk Nederland, Dutch Culture.

ZID is lid van ACI - Amsterdamse Culturele Instellingen. Dit is het overleg orgaan van de gezamenlijk Amsterdamse culturele instellingen, samengesteld uit de voorzitters van de sector overleggen, aangevuld met enkele qualitate qua zetels.

Ook heeft ZID een lidmaatschap bij Platform Culturele Avonturiers, dat informatie over subsidies en kunst en cultuur beleid deelt.

Internationaal heeft ZID in 2023 samen gewerkt met:

FATE - Future Academy on Tour in Europe:

Atalaya Teatro (Spanje), Universiteit van Turijn (Italië), Studio 7 (Duitsland) en DAH Teatar (Servië).

TONE - Talents of New Europe:

Corep (Italië), Integra (Spanje), Odin Teatret / Nordisk Teatrelaboratorium (Denemarken), Residui Teatro (Spanje).

UcomE:

Citizens in Power (CIP) uit Cyprus en IASIS uit Griekenland; LogoPsyCom uit België.

Creative European Methodology (CEM):

Stichting Amsterdam European Mobility (AdamMob), Clictic (Spanje), Integra (Spanje), Atlântica University (Portugal), University of Florence (Italië)

Theater in Palm:

Turku University of Applied Sciences (Finland), Intercult (Zweden), Fondazione E35 per la progettazione internazionale (Italië), Smashing Times Theatre company (Ierland), Lemongrass communications (Spanje), JÁIT - international theatre (Portugal), CUBE (Griekenland), European Theatre and Film Institute (België), THOC Cyprus Theatre Organisation (Cyprus), Homemade Culture (Roemenië), Oecon Group (Bulgarije)

Our Stage:

RomPraha (Tsjechië), JA International Theater (Portugal), Theater am Lend (Oostenrijk), OECON (Bulgarije), Fundacio Pere Closa (Spanje), Ellan Passe (Griekenland)

Green Ethics:

Universita degli studi di torino, Stowarzyszenie teatr brama kulturalne teatr brama, Compagnia Il Melarancio cooperativa sociale onlus, Madarski kulturni centar nepker subotica udruzenje, Narodna biblioteka "njegos", Theaterwerkstatt fur aktive kultur ev, Albi asta - associacao de teatro e outras artes do distrito de castelo branco, Asociación residui teatro, Omma studio, Tuc, Universidade de evora, Fondazione polo del '900, Associazione culturale mulino ad arte, Pro progressione kulturalis nonprofit kozhasznu kft., Fondatsia za predpriemachestvo, Kultura i obrazovanie, Zinatnes un inovaciju parks, Caprifolen voltigeklubb

Remix/Comix:

The art collective from Novi Sad Serbia MMC LED ART (Multimedia Center ICE ART) Shock Cooperative, Foundation "Novi Sad - European Capital of Culture", Komunikart (Serbia), Forum Ljubljana, Institute for Art and Cultural Production (Slovenia), LUSTR festival (Chech Republic)

Servië:

Youth Theatre Novi Sad

Spanje:

Internationale Magdalena festival: <https://www.themagdalenaproject.org/>

Al deze samenwerkingspartners zorgen samen met ZID Theater voor het succes van de projecten.

TOT SLOT

We kijken met voldoening en trots terug op een veelbewogen jaar waarin wij als ZID eindelijk weer in vrijheid de verbinding op konden zoeken tussen mensen en makers. ZID Theater gelooft dat kunst een belangrijke maatschappelijke rol speelt en meer impact heeft wanneer het authentiek wordt gecreëerd. In al onze projecten staat de stem van de maker centraal, resonant met anderen en gericht op betekenisvol theater. Dit bereiken we door co-creatie met diverse makers en vernieuwende artistieke benaderingen, geworteld in de samenleving. Publieksinteractie, ongeacht theaterervaring, is cruciaal. Hierdoor bereikt ZID een divers publiek dat zich vertegenwoordigd voelt en geraakt wordt door onderbelichte verhalen.

ZID ziet theater als een krachtig middel voor sociale bewustwording en wil haar impact lokaal en internationaal vergroten. De artistieke koers wordt bepaald door ons team en talentontwikkelingstraject. We blijven kansen voor nieuwe makers verkennen, onze rol als belangrijke leverancier van nieuw talent voortzetten, en ons artistieke bereik verbreden door samenwerkingen.

Colofon

© Dit jaarverslag is een uitgave van Stichting ZID

Jaarrekening

Robert Drogma

Redactie

Karolina Spaić (eindredactie)

Susanne Hazen

Fotografie

Maria Morales, Louis de Ducla, en Karolina Spaić

ZID Theater

De Roos van Dekamaweg 1

1061 HR Amsterdam

T 020 488 84 49

info@zidtheater.nl

www.zidtheater.nl

BIJLAGE- STATISTIEKEN 2023

Producerende activiteiten					
Producties		Presentaties in Amsterdam	Presentaties in de rest van Nederland	Presentaties in het buitenland	Bezoeken
Eigen producties					
Cargo H		4-mei-23			38
		16-mei-23			65
		17-mei-23			85
		3-jun-23	Den Haag - Podium Noord		25
Boom, Crash, Oh, Hello!		12-mei-23			60
		13-mei-23			300
		13-mei-23			300
		14-mei-23			90
		14-mei-23			90
Not only one		21-mei-23			60
		16-sep-23			200
			11-11-2023 - Utrecht		45
Historia				10-4-2023 - Portugal - Lissabon	65
Circles				11-4-2023 - Portugal - Lissabon	85
		21-mei-23			60
		16-sep-23			200
			11-11-2023 - Utrecht		45
			12 nov 2023 - Den Haag		250
Alfabet van onzekere tijden			21-1-2023 - Haarlem		90
		27-jan-23			35
Rebel		28-jan-23			40
			8-4-2023 - Den Haag		35
No Fear		29-jan-23			90
coproducties	1	Boom, Crash, Oh, Hello			
totaal nieuwe producties	4				
internationale reprises	2				
totaal reprises	5				
Diversen producerende activiteiten:					
creativiteit en vrouwlijke kracht		8 maart 2023 - ZID			30
vrijheidsmaaltijd		5 mei 2023 - ZID			15
Explodium		21-5-2023 - ZID			60
conferentie		29 jan 2023 - ZID			19
		16-5-2023 - ZID			56
Workshops			5, 12, 19 en 26 februari - podium noord - Den Haag		
			5, 12, 19, 26 maart - podium noord - Den Haag		84
		12-mei-23			10
		14-mei-23			15
Meet the Artists		na elke voorstelling			1900
Ithakaza diner		12-mei-23			100
Maand van de verbinding		27 sept - 23 - De Boeg			9
Workshops West Verbindt		19, 21, 22 oktober 2023 - ZID			72
Cultuurpodium West Verbindt		27-okt-23			50
pitching dream into realities		30-nov-23			40
Cultuurpodium One Stage, many stories			14 dec 2023 - Haarlem		25
		21-dec-23			35
Cultuurpodium Our Stage		15-dec-23			68

Presenterende activiteiten			
Eigen programmering	2023	Live	Bezoeken
Corpus Mundi	18-mei	zid	75
Scattered Complexity	19-mei	zid	52
The heart has many strings	19-mei	zid	52
Conversations with Hades	19-mei	zid	52
Nothern Stars - Semere Welday	20-mei	zid	45
Internationale (co)programmering			
Commerciële verhuur			5 n.v.t.

Talentontwikkeling							
Activiteiten		Workshops in kader van project toekomstlab	deelnemers	Workshops in kader van project FATE III	deelnemers	masterclasses tijdens explorez festival	deelnemers
kortdurende talentontwikkeling	28 augustus - 1 september 2023	5	30				
	11-mrt-23					3	45
	18-mei-23					1	9
(< 6 maanden)	15 september - 21 december 2023			30	17		
langdurende talentontwikkeling							
(> 6 maanden)							
Totaal kortdurende talentontwikkeling		10	15				
Totaal langdurende talentontwikkeling		40	15				
Totaal Amsterdam		50	30				

Cultuureducatie			
Niet-schoolgebonden activiteiten ³ binnen Amsterdam		contacturen	deelnemers
4-12 jaar			
Samen leren in de wijk	2023	40	30
Creatieve expedities	2023	40	8
		80	38